

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Ursvikskolan i
Sundbybergs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Ursvikskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Ursvikskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver vidta utvecklingsåtgärder utifrån skolans resultat och undervisningens kvalitet och förutsättningar, samt försäkra sig om att jämställdhets- och värdegrundsuppdragen ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utveckla varierade metoder så att elever regelbundet deltar i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera skolans trygghetsarbete med betoning på ett främjande och förebyggande arbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa upp lärares omdömen och betygssättning och i förekommande fall analysera orsakerna till eventuella skillnader och avvikelser i bedömningarna.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **15 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:9163) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, inkommen dokumentation samt officiell statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer regelbundet och på olika sätt upp och analyserar till viss del skolans kunskapsresultat, men undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet genomsyrar undervisningen följs endast upp i begränsad omfattning. Tillsammans med lärarna, specialläraren och specialpedagogen följer rektorn upp olika kunskapsresultat som omdömen, betyg, resultat i nationella prov och screeningresultat. Uppföljningar sker vid fyra avstämningsperioder per år. Utöver kunskapsresultat följer rektorn även upp elevernas frånvaro. Det framkommer dock i granskningen att rektorn saknar uppföljningar i form av elevenkäter. Den enda elevenkät som skolan i nuläget följer upp är Skolinspektionens skolenkät. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning genomför rektorn inte regelbundna lektionsobservationer och använder sig inte av andra professioner i uppföljning av undervisningen. Rektorn gör inte heller en djupare uppföljning av hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Lärarnas förutsättningar att bedriva en god undervisning följs delvis upp av rektorn i kommunens medarbetarenkät och genom medarbetarsamtal med rektor. Det framkommer dock av granskningen att det har varit flera rektorsbyten den senaste tiden och lärarna uppger i intervjuer att medarbetarsamtalen därför mer har haft karaktären av ett "lära känna"-samtal än en uppföljning. Rektorn bedriver ett analysarbete i vilket speciallärare, specialpedagog och skolläda deltar. Analyserna görs dels löpande under läsåret med fokus på enskilda elever och klasser, dels övergripande för hela skolan. Det framgår inte av granskningen att rektorn

identifierat utvecklingsområden specifikt kopplade till analyser och verksamhetens behov. Lärarna analyserar sina egna resultat och sätter dessa i samband med ett mål för framtiden. Det framkommer dock i intervjuer med lärare att lärarna saknar en kommunikation med skolledningen kring analysarbetet och uppföljningen av uppsatta mål. Rektorn ser samtidigt ett behov av att kompetensutveckla lärarna i analysarbetet för att underlätta den gemensamma reflektionen och skapa djupare förståelse för resultaten. Då lektionsobservationer inte genomförs i strukturerad form analyserar rektorn inte resultaten i förhållande till undervisningens kvalitet. Rektorn har dock dragit ett par slutsatser utifrån en resultatanalys. Rektorns analys visar bland annat att skolan generellt har goda resultat men att eleverna i årskurs 6 har behov av stöd inom ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Enligt rektorn beror skolans goda kunskapsresultat på stabila arbetslag och att lärarna noga följer elevernas progression. Vidare har rektorn konstaterat att skolan har en hög andel närvarande elever.

Rektorn fördelar resurser med koppling till identifierade behov på skolan, men driver i övrigt endast de utvecklingsområden som initierats av huvudmannen. Med anledning av ett bristande underlag vad gäller elevernas trygghet och trivsel har rektorn tagit initiativ till att ta fram en enkät som ska genomföras under våren 2025. I övrigt har rektorn inte initierat något utvecklingsarbete som är kopplat till skolans resultat. Rektorn fördelar resurser utifrån kunskapsresultat och samtal som sker vid terminsslut och löpande under terminens gång. Bland annat har rektorn tillfört personella resurser i årskurs 6 i syfte att sätta in kunskapsstärkande insatser i ämnena svenska och matematik. Vidare har rektorn beslutat anställa en lärare i ämnet svenska som andraspråk. Skolans pågående utvecklingsområden och åtgärder följs upp och utvärderas i forum där skolledning och förstelärare ingår.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn organiserar förutsättningar för lärares samverkan, men saknar ett tydligt pedagogiskt ledarskap vilket försvårar kommunikationen mellan olika parter. Lärare samverkar i olika arbets- och utvecklingsgrupper och samverkan sker även löpande mellan elevhälsa och lärare. Det kollegiala lärandet utgörs av stadens skolutvecklingsprojekt Undervisningsskicklighet i praktiken (USiP), ett forskningsbaserat verktyg med systematiska lektionsobservationer i syfte att förbättra kvalitén på undervisningen. Utvecklingsområdet är ett initiativ taget av Sundbybergs kommun och leds på skolan av förstelärare och skolledning. Vid sidan om USiP, genomförs även två andra utvecklingsområden vilka utgår från ett kommunövergripande skolutvecklingsarbete som berör tillgängligt lärande och hållbar utveckling. Även om skolan har en känd mötesorganisation framgår det av granskningen att det saknas en tydlig kommunikation av

syfte med möten och hur samverkan mellan exempelvis lärare och elevhälsa ska struktureras på ett välfungerande sätt. Det framkommer vidare att en del personal inte alltid deltar i alla möten, vilket enligt rektorn försvårar arbetet med kommunikation och samverkan. Det framgår av Skolinspektionens skolenkät från 2024 att lärare är missnöjda med skolans pedagogiska ledning. Lärare och rektorn tror att orsaker till detta är att skolan har växt i snabb takt och att flera rektorsbyten nyligen genomförts. Detta har inneburit att ett informellt ledarskap har vuxit fram i verksamheten som inte har varit gynnsamt för det pedagogiska ledarskapet.

Skolans arbets- och förhållningssätt är inte tillräckligt tydliga och nyanställda samt obehöriga lärare ges endast delvis en planerad introduktion. Rektorn tydliggör visserligen skolans rutiner och förhållningssätt i samband med läsårsstart och i olika forum. Rektorn har dock identifierat att personalen upplever att kommunikationen från skolledningen är otydlig och med anledning av detta har rektorn påbörjat ett arbete för att ge tydligare strukturer för olika mötesformer och tydligare mandat för olika roller i verksamheten. För att tydliggöra förhållningssätt ytterligare avser rektorn förtydliga vilken skolkultur som gäller på skolan och vad som förväntas av personalen. Nyanställda lärare på skolan ger uttryck för otillräcklig information vad gäller resurser och stöd. Rektorns ambition är att nyanställda lärare ska få en mentor, men rektorn är också medveten om att detta inte alltid genomförs. Skolan har få obehöriga lärare och de som arbetar på skolan får stöd av arbetskollegor.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn vidtar enstaka åtgärder men ger svag ledning och styrning kring skolans jämställdhetsarbete och riskerar därmed ha låg kännedom om i vilken grad eleverna ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Rektorns uppföljning av kunskapsresultat är uppdelad utifrån kön, men ingen vidare orsaksanalys är gjord eftersom rektorn inte har sett några skillnader i betygsresultat för årskurs 6 eller i screeningar och bedömningsstöd. Trygghetsresultat utifrån kön har analyserats endast utifrån Skolinspektionens skolenkät (2024). Rektorn har identifierat att det finns skillnader mellan flickor och pojkar som framkommer i Skolinspektionens enkät för årskurs 5 och har satt in åtgärder för den specifika årskursen. Det framgår dock av granskningen att rektorn inte följer upp att lärarna integrerar jämställdhet i undervisningen trots att rektorn befarar att det finns variationer mellan lärare. Det framkommer också i granskningen att jämställdhetsarbetet inte lyfts vare sig kollegialt eller i det systematiska kvalitetsarbetet. Det saknas därmed ett strategiskt jämställdhetsarbete som utgår från en analys av skolans behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver vidta utvecklingsåtgärder utifrån skolans resultat och undervisningens kvalitet och förutsättningar samt försäkra sig om att jämställdhets- och värdegrundsuppdragen ger avtryck i undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om rektorn följer upp en del resultat och fördelar resurser så vidtas inte åtgärder utifrån en fördjupad analys och identifiering av verksamhetens specifika behov.

Vidare saknas en uppföljning av hur värdegrundsuppdrag och jämställdhetsarbete integreras i undervisningen. En svag koppling mellan uppföljning och analys i det systematiska kvalitetsarbetet riskerar leda till abstrakta åtgärder med vag koppling till skolans behov vilket kan leda till felaktiga insatser kring utvecklingen av undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn i sitt uppföljnings- och analysarbete fokuserar på det egna systematiska kvalitetsarbetet och verksamhetens specifika behov. I detta arbete är undervisningens genomförande en central del. Uppföljningen behöver också omfatta hur undervisningen inkluderar värdegrunds- och jämställdhetsuppdraget samt hur det kollegiala arbetet ger avtryck i undervisningen. Rektorn behöver uppmärksamma både framgångsfaktorer såväl som utvecklingsområden i det gemensamma systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn kan också med fördel, tillsammans med all personal på skolan, arbeta fram gemensamma arbets- och förhållningssätt med rutiner kring kvalitetsarbetet som används av samtlig personal på skolan. För vidare läsning rekommenderas Skolverkets material om systematiskt kvalitetsarbete, som finns att tillgå via Skolverkets hemsida.¹

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

¹ Skolverket (2015). *Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet*. Skolverkets allmänna råd med kommentarer.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa, i lektionsobservationer samt i inkommen dokumentation och officiell statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad, varierad och lärarna arbetar med att stödja eleverna samt tydliggör över lag syftet med undervisningen. Lektionerna innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet, för de lägre årskurserna vanligen med hjälp av bildstöd. De flesta lärare anpassar sina förklaringar och beskriver hur de olika delmomenten i en lektion hänger ihop i riktning mot undervisningens mål och syfte. Det finns sammanhang och logiskt flöde i lektionerna. Lärarna skapar en variation i undervisningen utifrån ämne, lektioners längd och innehåll. Eleverna får till exempel växla mellan att arbeta enskilt, i par eller i grupp och aktiviteterna varierar under lektionerna, exempelvis genom att lärarna håller genomgångar, att eleverna får skriva texter av olika slag eller se på film. Eleverna uppmuntras att diskutera och stötta varandra och lärarna arbetar för att försäkra sig om att elever förstår och kommer igång med arbetet. Lektionerna avslutas vanligen gemensamt och omfattar ofta en summering av lektionen eller en återkoppling till lektionens målsättning med information om kommande lektioner.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar över lag för att stärka elevernas självförtroende och motivation. De flesta lärare arbetar med att stärka elevernas självförtroende, exempelvis genom att ge dem återkoppling på uppgifter, visa vad eleverna lärt sig och på deras progression. Lärarna lyckas också skapa goda relationer och ett tillåtande klassrumsklimat. Det gör de exempelvis genom att visa eleverna värdet av att våga fråga om de inte förstår och se det som en del i lärandet. Lärarna arbetar bland annat med att stärka elevernas motivation genom att ge dem uppgifter som motiverar eleverna att utmana sig själva. Personalen för också samtal kring vad det är som motiverar deras elever.

Av granskningen framgår att lärarna till stor del anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar elever. Flera extra vuxna finns i verksamheten och av granskningen framgår att lärarna i de flesta fall anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar eleverna. Lärare arbetar i samverkan med elevhälsan med fokus på elever i behov av anpassningar i klassrummet. Det framgår vidare av granskningen att lågstadiets elever utmanas av lärarna,

men att det på mellanstadiet ser olika ut i vilken utsträckning som lärare ger eleverna utmaningar.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärare utformar undervisningen så att eleverna får möjligheter att reflektera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Det framgår av granskningen att eleverna diskuterar aktuella ämnen och reflekterar utan ett givet svar samt att de utgår från reflekterande frågor vid läsning av texter. I intervjuer med lärare och elever framkommer att lärare ger elever vissa möjligheter att arbeta med strategier för eget lärande. Bland annat arbetar eleverna med lässtrategier, tankekartor och begreppslistor. Eleverna får också formativ återkoppling från lärare samt möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande, bland annat genom en utvärdering som fylls i inför utvecklingssamtalen.

Granskningen visar att lärarna inte ger eleverna inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen med regelbundenhet. Visserligen lyfter lärarna frågor kring undervisningen i utvecklingssamtalen men i övrigt är det bara enskilda lärare som tar egna initiativ till utvärdering av undervisningen i form av spontana frågor och diskussioner i klassrummet. Lärarna arbetar därmed inte regelbundet med att involvera eleverna i planeringen eller med utvärdering av undervisningen. Rektorn inhämtar inte heller elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utveckla varierade metoder så att elever regelbundet deltar i planering och utvärdering av undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns lärare som till viss del gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningens innehåll, arbetsformer och arbetssätt, men att det ser olika ut mellan lärare och det sker inte regelbundet. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska få ett underlag i syfte att utveckla undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare under rektorns ledning arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planering och utvärdering av undervisningen anpassat efter elevernas ålder och mognad.

Lärare som stimulerar eleverna att ta aktiv del i planeringen möjliggör för eleverna att successivt ta eget ansvar för sitt eget lärande. När lärare utvärderar undervisningen är det väsentligt att de inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Utvärderingar av undervisningen behöver göras systematiskt och regelbundet och inte endast i slutet av terminen eller läsåret när eleverna inte kan dra nytta av eventuella förändringar. Skolinspektionens erfarenheter är att de lärare som regelbundet låter eleverna utvärdera hur arbetet fortlöper inte bara ökar elevernas känsla av inflytande och förtroende för demokratiska arbetssätt, utan också deras engagemang i undervisningen. Elevernas utvärdering bidrar till att lärarna utvecklar sin egen undervisning men också till rektorns uppföljning av undervisningens genomförande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa, i lektionsobservationer samt i inkommen dokumentation och officiell statistik.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver till viss del ett samlat arbete för att främja studiero på skolan men det saknas samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet. Det finns vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna och som tillämpas av lärarna. Exempelvis är skolan mobilfri och eleverna har, oavsett ålder, fasta placeringar i klassrummen. Eleverna deltar till viss del i bearbetningen av ordningsregler men lärarnas möjligheter att gemensamt diskutera strategier och förhållningssätt är begränsade. Det framkommer att det på mellanstadiet i flera fall saknas studiero och att diskussioner har förts i arbetslaget, men det saknas en samsyn om hur arbetsmiljön på lektionerna ska se ut för att eleverna ska kunna ägna sig åt lektionsarbetet. Det framgår av granskningen att det

pågår ett utvecklingsarbete på skolan, rektorn har dock ännu inte initierat några gemensamma diskussioner utifrån det. Lärarnas strategier för att hantera ordningsstörningar utgår inte heller från gemensamma förhållningssätt. I granskningen framgår att störande moment därmed hanteras olika av lärarna, både när det gäller lärarnas bemötande av elever och i tillämpning av åtgärder för att uppnå ordning. Bilden av att det finns en problematik med studieron på skolan förstärks av Skolinspektionens skolenkät från 2024 där elevernas uppfattning om studiero i årskurs 5, ligger lägre än rikssnittet.

Arbetet för trygghet

Det saknas ett främjande och förebyggande trygghetsarbete på skolan som sker under ledning av rektorn. Visserligen samtalar lärarna årskursvis kring gemensamma förhållningssätt i trygghetsarbetet men det finns ingen samsyn bland personalen och ett främjande och förebyggande trygghetsarbete saknas i verksamheten. Vid tiden för Skolinspektionens granskning saknar skolan trygghetsenkäter och kartläggningar av otrygga platser. Det framgår av granskningen att skolans trygghetsteam inte är verksamt, även om det sedan tidigare läsår finns ett arbetsmaterial med aktiviteter som ett trygghetsteam utvecklat. Arbetsmaterialet, som omfattar ett värdegrundsarbete i undervisningen, lyfts i samband med läsårsstart men det framkommer i granskningen att det inte implementerats av alla lärare och följs inte heller upp av rektor på ett strukturerat sätt. Åtgärdande insatser sätts in utifrån omedelbara behov, som exempelvis rutiner kring fotbollsplanen, men dessa åtgärder utgår inte från en uppföljning eller analys av trygghetsresultat på skolan. När det gäller arbetet mot kränkande behandling finns en uttalad rutin på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera skolans trygghetsarbete med betoning på ett främjande och förebyggande arbete.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det bedrivs ett visst arbete för att skapa en trygg miljö för skolans elever men att rektors uppföljning och analys inte varit tillräcklig för att fånga upp signaler om otrygghet och förstå orsakerna bakom för att därmed kunna sätta in träffsäkra insatser. Inte heller har värdegrundsuppdraget varit tillräckligt tydligt. Det saknas ett främjande och förebyggande arbete för att skapa och upprätthålla en skolmiljö där elever har respekt för varandras olikheter och kan känna sig

trygga. Utan en trygg miljö för alla elever påverkas likvärdigheten, då det får konsekvenser för elevernas möjligheter att uppnå de nationella målen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn på ett systematiskt sätt följer upp elevers upplevelse av trygghet för att kunna genomföra analyser och vidta träffsäkra åtgärder. Ett sätt att bredda underlaget kan vara att utveckla de enkäter som skolan planerar att genomföra till att omfatta fler frågor som rör värdegrunden, exempelvis kränkningar på nätet. Ett annat sätt kan vara att komplettera enkäter med exempelvis trygghetsvandringar för de yngre eleverna och intervjuer med elever i de årskurser där problematik uppmärksamats för att få en tydligare bild av elevernas synpunkter och upplevelser. Rektorn behöver tillsammans med lärare och elever identifiera eventuella orsaker till att elever upplever otrygghet för att gemensamt på skolan komma fram till vilka åtgärder som behövs för att skapa en mer tolerant skolmiljö där elever har respekt för varandras olikheter. Rektorn behöver därtill säkerställa att all personal har samsyn kring trygghetsarbetet och rätt kompetens för att låta värdegrundsperspektiven genomsyra undervisningen i alla ämnen på ett medvetet sätt. I arbetet kan rektorn även med fördel utveckla elevhälsans roll i det förebyggande och främjande trygghetsarbetet. För vidare läsning rekommenderas Skolverkets material om värdegrundsarbete, som finns att tillgå via Skolverkets hemsida.²

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, inkommen dokumentation samt officiell statistik.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar och ser till viss del till att samverkan sker. Rektorn leder arbetet genom att se till att alla lärare använder olika metoder, även om lärarnas metoder till viss del skiljer sig åt. En stor del av arbetet grundar sig i att merparten av lärarna deltar i fyra

² Skolverket (2025). [Arbeta med förskolans och skolans värdegrund - Skolverket](#) (2025-04-08).

gemensamma bedömningstillfällen per läsår. Därutöver används Skolverkets bedömningsstöd, screeningmaterial, skriftliga omdömen, diagnostiska prov och resultaten från nationella proven. Vid bedömning av nationella prov organiserar rektorn tillfällen då samtliga lärare i ämnet gemensamt arbetar med att sambedöma proven. Diskussioner kring frågor som rör tolkning av styrdokument och elevprestationer sker dock på lärarnas egna initiativ i arbetslagen. Det pågår ingen samverkan med andra skolor men Sundbybergs kommun arrangerar vissa nätverk för lärare som saknar ämneskollegor på sin skola. Vid tiden för Skolinspektionens granskning hade ingen kompetensutveckling kring bedömning för lärarna genomförts även om rektorn har identifierat att ett sådant utvecklingsarbete behövs.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn har en begränsad bild av skillnader och avvikelser kring omdömen och betyg samt bakomliggande orsaker till dessa. Diskussioner om och kvalitetssäkring av betygssättning och omdömen är något som lärarna främst utför kolleger emellan. Rektorn har inte identifierat avvikelser, och därmed inte heller genomfört diskussioner med berörda lärare. Visserligen har rektorn noterat att omdömena för årskurs 3 stämmer överens med resultaten för de nationella proven, men rektorn har inte noterat avvikelser uppåt och nedåt mellan elevers resultat på de nationella proven och de betyg som offentlig statistik visar för årskurs 6. Detta trots att det framkommer i granskningen att skillnader mellan betyg för de nationella proven och slutbetyg för årskurs 6 i vissa fall är mer avvikande än genomsnittet för avvikelser i riket. Lärarna ger bilden av att avvikelser eller variationer i betygssättningen, eller avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg, inte är något som rektorn uppmärksammar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt följa upp lärares omdömen och betygssättning och i förekommande fall analysera orsakerna till eventuella skillnader och avvikelser i bedömningarna.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte gjort en tydlig analys utifrån lärares bedömningar kring eventuella skillnader i omdömen och betyg inom skolenheten eller avvikelser mellan de nationella proven och betyg samt tagit fram relevanta förklaringar till dessa. Då en fördjupad analys saknas riskerar rektorn att inte kunna säkerställa att lärarna gör bedömningar av elevernas kunskaper på likvärdigt sätt och i förhållande till

betygskriterier och inte heller kunna säkerställa lärarnas kompetens kring bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn systematiskt analyserar omdömen och betyg inom skolenheten och söker förklaringar till eventuella avvikelser i bedömningar. Vid avvikelser mellan exempelvis kön, ämnen eller årskurser bör rektorn söka lärares förklaringar till dessa samt säkerställa att skillnaderna inte beror på lärarnas bedömarkompetens. Vid eventuella avvikelser bör rektorn även se till att förbättringsåtgärder sätts in för att utjämna eventuella skillnader. Rektorn behöver särskilt säkerställa att avvikelser mellan resultat på de nationella proven och betygen inte beror på lärarnas bedömarkompetens.

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har utredarna Anna Cervell (föredragande) och Malin Hennius medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttrande.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Ursvikskolan den 18 och 19 februari 2025. Besöket genomfördes av utredarna Anna Cervell och Malin Hennius. Intervjun med rektorn genomfördes via videolänk den 20 februari.

Ursvikskolan är en kommunal grundskola belägen i Sundbybergs kommun. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–6. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 404 elever i årskurs 1–6. Vid granskningstillfället leds skolan av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor.